

Zahtevne (težke) teme in situacije pri pouku Družboslovja in zgodovine

Delovno gradivo za SPI (Družboslovje) in SSI (zgodovina)

Pripravil: Vojko Kunaver, avgust 2022

Izbrani učni cilji in standardi znanja - nameni učenja

Dijak/i:

- Spoznajo različne dimenzije življenja Slovencev v socialistični Jugoslaviji po drugi svetovni vojni v širši luči tedanjih razmer in hladne vojne (SPI)
- Spozna življenje mladih v času jugoslovanske krize (SSI)
- Razume, zakaj so se v Sloveniji konec 80.- tih let vse bolj krepile sile, ki zahtevajo demokratizacijo države (SSI)

Navodila za ugotavljanje dijakovega predznanja

- Kaj si že slišal o življenju v Jugoslaviji od svojih staršev in starih staršev?
- Kje bi še lahko našel verodostojne informacije o teh temah?
- Kaj lahko ugotoviš, če primerjaš ustna pričevanja in podatke, do katerih si se dokopal sam?
- Kakšna vprašanja se ti ob vsem skupaj še porajajo, kaj te zanima ali ti je zanimivo?

Kriza v Jugoslaviji v 80 letih in začetki demokratizacije v Sloveniji (1)

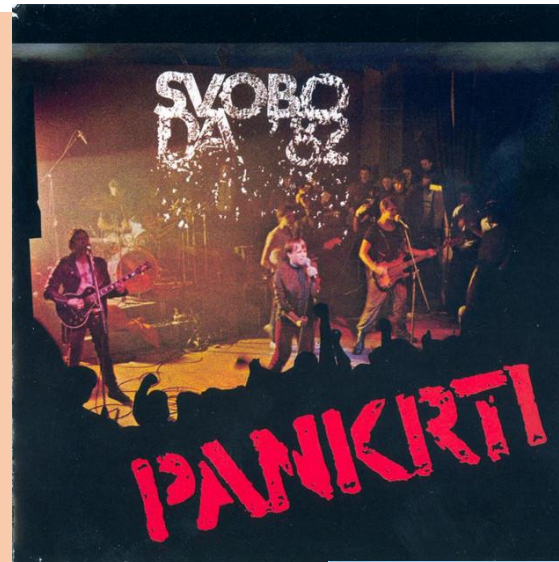
- Mnogi ljudje se let življenja v Jugoslaviji spominjajo z nostalgijo...
- Kje se skrivajo razlogi za tako razmišljanje?
- Lepo življenje v Jugoslaviji – mit ali resničnost?
- Vpogled v realno stanje gospodarstva in življenja prebivalstva v tistem času...

Karikatura Boruta Pečarja ob uvedbi bencinskih bonov

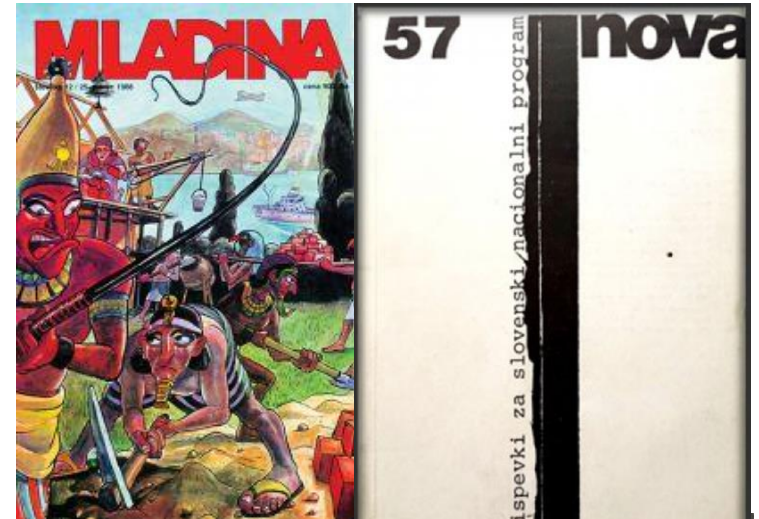
Kriza v Jugoslaviji v 80 letih in začetki demokratizacije v Sloveniji (2)

- Glasba in mladi v 80 letih
- Filmska umetnost in obiskovanje kinematografov
- Druženje in potovanja mladih

Kriza v Jugoslaviji v 80 letih in začetki demokratizacije v Sloveniji (3)

- Svoboda govora in tiska v drugi polovici 80.-let?
- 57. številka Nove revije in številni alternativni časopisi
- Proces JBTZ in odziv javnosti
- Kako je na te procese reagirala tedanja (komunistična) oblast?
- Dogodki v srednji in vzhodni Evropi in vpliv na dogajanje pri nas

Predvidene dejavnosti za dijake

- Skušajo ugotoviti zakaj se nekateri starejši ljudje z nostalgijo spominjajo življenja v Jugoslaviji
- S pomočjo virov na spletu raziskujejo in iščejo podatke o ponudbi in povpraševanju po dobrinah tistega časa (npr.: avtomobili)
- Ugotovijo, kakšno je bilo razmerje med plačo v Sloveniji ter Avstriji in Italiji
- Primerjajo način življenja mladih v Sloveniji danes s tistim iz konca 80. let ter ugotavljajo podobnosti in razlike
- Ugotavljajo dostopnost mladih do šolanja in dela doma in na tujem ter sklepajo o spremembah (napredku)

Aktualizacija in tragična vojna v Ukrajini

- Pri obravnavi družboslovnih in zgodovinskih tem se tej tematiki ne bo mogoče izogniti
- Ali dovolj dobro poznamo ozadja, zgodovinska dejstva?
- To tematiko lahko raziskujejo dijaki tudi sami (predstavitev, referat, plakat...)
- Ker prihajajo dijaki iz različnih družin moramo biti pri teh obravnavah zelo previdni, da ne sprožimo konflikta v razredu

Dokazi (dijakovega dela)

- Pripravite intervju s starimi starši (lahko tudi po telefonu, skype...) na temo življenja v Jugoslaviji, kot se ga oni spominjajo (pozitivno, negativno, *anekdote* iz tistega časa)
- Zberi nekaj podatkov na spletu o življenju Jugoslaviji z druge polovice 80.-tih let statistika, slikovno gradivo;
- Pripravi plakat, PPT ali krajši referat na temo življenja v tistem času, ugotovi v čem sta današnji čas in tehnologija pripomogla k temu, da se je življenje tako drastično spremenilo
- S pomočjo starih staršev in lastnih dognanj utemelji trditev, da pomeni biti mlad *ne glede na sistem in razmere* **čas, poln optimizma in veselja**

Samorefleksija (dijaki)

- Kaj sem se naučil - navedi tri dejstva
- Razmisli in zapiši dve vprašanji se mi porajata ob tem
- Navedi eno okoliščino v zvezi z obravnavano temo, ki je še ne razumeš.